

VERSLAG OVER 1948, 1949, 1950, 1951 EN 1952
VAN HET
RINGSTATION „MAASTRICHT EN OMSTREKEN”.

door

F. H. W. RONDAGH, Maastricht

Inleiding.

Reeds vroeger (Maandblad jrg. 39, no. 3, 1950) werd medegedeeld, dat Dr G. W. A. Panhuysen in Maastricht in 1943 begon met het vangen van trekvogels ten dienste van het ringonderzoek.

In Limosa, jrg. 17, no. 1, 1944, werden de reeds over het jaar 1943 verkregen resultaten gepubliceerd, terwijl in het Natuurhistorisch Maandblad, jrg. 34, no. 11/12, 1945, de resultaten over 1944 werden opgenomen.

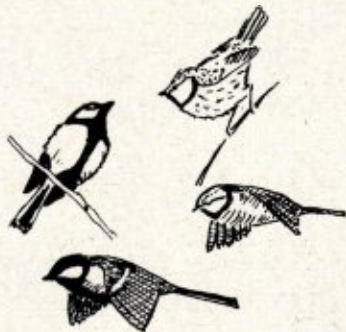

De ringstations Maastricht en Amby werden in 1945 samengevoegd en sindsdien maken beide stations praktisch één geheel uit.

In 1945 moest Dr Panhuysen zich jammer genoeg uit het werk terugtrekken. Zijn opvolger, Drs R. Kofman, nam toen de leiding over en heeft dit werk voortgezet totdat hij, in 1949, naar Haarlem vertrokken is.

Aangezien de heer E. Schoenmakers z.g. destijds reeds de leiding had over het ringstation Amby, lag het voor de hand, dat hij na vernoemd vertrek van Drs Kofman met de gehele leiding werd belast. Helaas heeft ook de heer Schoenmakers z.g. dit mooie werk niet lang kunnen voortzetten. Reeds in 1950 was men genoodzaakt — door het vroegtijdig overlijden van de heer Schoenmakers — het werk in handen te leggen van de samensteller van dit verslag.

De laatste jaren werd, evenals voorheen van verschillende kanten grote medewerking ontvangen. Van de vogelvangers noemen wij, voor wat Amby betreft, de heren W. en H. Hermans,

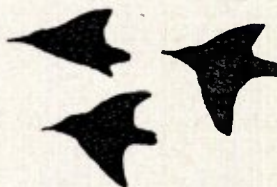

terwijl in Maastricht J. Devens, L. Schenck en J. Paulissen met hun helpers het vakwerk verrichten.

Bij het ringen werd assistentie verleend, te Amby door de heer J. Schoenmakers en te Maastricht door de heren P. Wassenberg, W. G. C. Onstenk en K. Stevens. Door het Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen te Brussel werden, evenals vroeger, ook het laatste jaar gratis enkele honderden ringen verstrekt. Een woord van dank aan voornoemde heren en aan dit instituut is dan ook zeker op zijn plaats.

Vermeldenswaard is nog, dat de samensteller geregeld in nauw contact staat en prettig samenwerkt met de heer Taapken van het Rijksmuseum van Natuurlijke Historie te Leiden, die altijd bereid werd gevonden hem met raad en daad bij te staan. Ook op buitenlandse ringstations heeft hij nooit tevergeefs een beroep gedaan.

Rest hem nog een woord van dank aan al zijn helpsters en helpers, in het bijzonder aan de heer Victor Hellwig. Zij hebben ertoe bijgedragen, dat dit stuk werk ten behoeve van de wetenschap geleverd is kunnen worden.

Vangplaatsen en vangmethoden.

Hiervoor kan in hoofdzaak verwezen worden naar het Natuurhistorisch Maandblad, jrg. 39, no. 3, 1950. In de vangmethode kwam hoegenaamd geen verandering, terwijl de vaste vangplaatsen waren gelegen in de Bosse-fronten, de Belvédère, en op de terreinen van de steenfabriek „De Zwaluw”, alwaar een permanent ringstation werd ingericht.

Vangresultaten.

De vangresultaten zijn vastgelegd in tabel I, terwijl in tabel II de geringde nestjongen werden opgenomen.

Over de gevangen soorten zou nog het volgende kunnen worden opgemerkt:

De meeste vogels van tabel I zijn gevangen op de najaarstrek.

TABEL I.

VANGSTEN VAN HET RINGSTATION „MAASTRICHT EN OMSTREKEN"

1948 t/m 1952.

Soort.	1948	1949	1950	1951	1952	Totaal
Dodaars — <i>Podiceps ruficollis</i>	—	—	1	—	—	1
Sperwer — <i>Accipiter nisus</i>	1	1	5	—	1	8
Smelleken — <i>Falco columbarius</i>	1	—	—	—	—	1
Torenvalk — <i>Falco tinnunculus</i>	1	1	—	—	—	2
Tortelduif — <i>Streptopelia turtur</i>	—	—	—	3	—	3
Boerenzwaluw — <i>Hirunda rustica</i>	—	—	1	—	4	5
Huiszwaluw — <i>Delichon urbica</i>	—	1	—	—	—	1
Oeverzwaluw — <i>Riparia riparia</i>	—	—	2	—	12	14
Grote lijster — <i>Turdus viscivorus</i>	—	1	—	—	—	1
Zanglijster — <i>Turdus ericetorum</i>	8	4	—	—	2	14
Merel — <i>Turdus merula</i>	27	37	47	7	—	118
Paapje — <i>Saxicola rubetra</i>	—	—	1	—	—	1
Roodborsttapuit — <i>Saxicola torquata</i>	—	8	2	5	7	22
Zwart roodstaartje — <i>Phoenicurus ochrurus</i>	2	9	5	10	5	31
Nachtegaal — <i>Luscinia megarhyncha</i>	—	2	—	6	—	8
Roodborstje — <i>Erithacus rubecula</i>	1	—	—	—	—	1
Heggemus — <i>Prunella modularis</i>	—	—	2	2	1	5
Grasmus — <i>Sylvia communis</i>	—	—	4	—	—	4
Tuinfluits — <i>Sylvia borin</i>	—	—	—	2	—	2
Tijftjaf — <i>Phylloscopus collybita</i>	—	—	5	5	1	11
Fitis — <i>Phylloscopus trochilus</i>	—	—	2	2	5	9
Fluiter — <i>Phylloscopus sibilatrix</i>	—	—	1	—	—	1
Winterkoninkje — <i>Troglodytes troglodytes</i>	28	—	—	1	—	29
Grauwe vliegenvanger — <i>Muscicapa striata</i>	2	—	—	—	—	2
Kuifleeuwerik — <i>Galerida cristata</i>	2	1	—	2	5	10
Veldleeuwerik — <i>Alauda arvensis</i>	7	3	15	1	1	27
Boompieper — <i>Anthus trivialis</i>	2	12	10	13	2	39
Graspieper — <i>Anthus pratensis</i>	43	17	13	10	21	104
Gele kwikstaart — <i>Motacilla flava</i>	—	8	7	—	8	23
Grote gele kwikstaart — <i>Motacilla cinerea</i>	—	—	—	—	8	8
Witte kwikstaart — <i>Motacilla alba</i>	2	8	3	3	—	16
Grauwe klauwier — <i>Lanius collurio</i>	—	5	2	—	—	7
Koolmees — <i>Parus major</i>	—	9	—	1	4	14
Pimpelmees — <i>Parus coeruleus</i>	6	13	—	1	—	20
Zwartkopmees — <i>Parus palustris</i>	—	6	—	—	—	6
Boomklever — <i>Sitta europaea</i>	—	—	—	—	1	1
Goudhaantje — <i>Regulus regulus</i>	—	—	1	—	—	1
Ekster — <i>Pica pica</i>	—	—	1	—	—	1
Spreeuw — <i>Sturnus vulgaris</i>	1	1	5	—	—	7
Vink — <i>Fringilla coelebs</i>	79	175	203	126	98	681
Keep — <i>Fringilla montifringilla</i>	—	9	45	67	37	158
Putter — <i>Carduelis carduelis</i>	17	33	6	8	—	64
Sijsje — <i>Carduelis spinus</i>	5	26	—	4	—	35
Kneutje — <i>Carduelis cannabina</i>	256	336	328	210	139	1269
Huismus — <i>Passer domesticus</i>	1	—	—	1	—	2
Ringmus — <i>Passer montanus</i>	96	11	17	—	—	124
Midden-Eur. Kanarie — <i>Serinus canarius germ.</i>	4	8	8	29	—	49
Groenling — <i>Chloris chloris</i>	53	83	60	72	9	277
Geelgors — <i>Emberiza citrinella</i>	13	4	—	33	7	57
Rietgors — <i>Emberiza schoeniclus</i>	1	1	2	2	—	6
Totaal	659	833	804	626	378	3300

TABEL II.

GERINGDE NESTJONGEN 1948 t/m 1952.

Soort.	1948	1949	1950	1951	1952	Totaal
Sperwer — <i>Accipiter nisus</i>	—	—	1	—	—	1
Boerenwaluw — <i>Hirunda rustica</i>	—	—	—	—	4	4
Oeverwaluw — <i>Riparia riparia</i>	—	—	—	—	5	5
Zanglijster — <i>Turdus ericeforum</i>	4	—	5	—	—	9
Merel — <i>Turdus merula</i>	14	—	—	44	—	58
Roodborsttapuit — <i>Saxicola torquata</i>	—	5	2	1	2	10
Zwart roodstaartje — <i>Phoenicurus ochrurus</i>	1	1	—	—	2	4
Nachtegaal — <i>Luscinia megarhyncha</i>	—	—	—	—	3	3
Grasmus — <i>Sylvia communis</i>	—	—	4	—	—	4
Tijftjaf — <i>Phylloscopus collybita</i>	—	—	5	—	—	5
Winterkoninkje — <i>Troglodytes troglodytes</i>	14	—	—	—	—	14
Grauwe vliegenvanger — <i>Muscicapa striata</i>	1	—	—	—	—	1
Kuifleeuwerik — <i>Galerida cristata</i>	—	—	—	—	4	4
Graspieper — <i>Anthus pratensis</i>	—	—	1	—	—	1
Gele kwikstaart — <i>Motacilla flava</i>	—	4	—	—	—	4
Pimpelmees — <i>Parus coeruleus</i>	2	—	—	—	—	2
Vink — <i>Fringilla coelebs</i>	18	74	25	—	—	117
Putter — <i>Carduelis carduelis</i>	—	14	—	—	—	14
Sijsje — <i>Carduelis spinus</i>	—	5	—	—	—	5
Kneutje — <i>Carduelis cannabina</i>	1	76	11	30	7	125
Midden-Eur. Kanarie — <i>Serinus canarius germ.</i>	—	2	—	—	25	27
Groenling — <i>Chloris chloris</i>	7	14	6	—	—	27
Geelgors — <i>Emberiza citrinella</i>	—	—	1	4	8	13
Totaal	62	195	61	79	60	457

Het aantal kneutjes spant de kroon en wel met 1269 stuks in 5 jaren, gemiddeld per jaar 250.

De putters zijn de laatste jaren in aantal sterk achteruit gegaan.

Bij de nestjongen zijn de vinken, kneutjes, merels, benevens de Midden-Europese kanaries (kanariesijs), in de meerderheid. Hieruit valt af te leiden, dat deze soorten hun broedgebied niet alleen hebben behouden, doch sterk hebben uitgebreid.

Uit tabel II is tevens te zien, dat ook de putter, zij het dan in geringe mate, in de omgeving van Maastricht nog wel tot broeden overgaat.

Terugmeldingen.

De terugmeldingen zijn vermeld in tabel III. Hieruit blijkt, dat over het algemeen de meeste terugmeldingen afkomstig zijn uit België, hetgeen, zoals reeds eerder werd opgemerkt, welhaast vanzelfsprekend is, indien men beseft, dat duizenden kooivogelvangsters daar elk jaar met hun netten in het veld liggen. De meest vermeldenswaardige terugmeldingen zijn wel de hierna volgende:

Witte kwikstaart F 27279, geringd 10-10-'48, teruggevangen te Madrid op 4-11-'49 (1375 km. Z.W.).

Grauwe klauwier F 25436, geringd 7-9-'47, teruggevangen te Djeneine (Syrië), (3600 km. Z.O.).

Vink F 10329, geringd 5-11-'43, teruggevangen te Hankoe (Finland) 5-4-'51, (1530 km. N.O.).

Keep F 30841, geringd 8-11-'47, teruggevangen te Nimus (Italië) op 1-11-'49.

Kneutje F 78962, geringd 20-3-'52, teruggevangen te Denia (Spanje) op 30-9-'52 (1525 km. Z.Z.W.).

TABEL III.

M ± Maastricht A = Amby.

TERUGMELDINGEN 1948 t/m 1952.

Soort	Ringnummer	Ringdatum en plaats	Gesl. leeft.	Plaats van terugmelding	Datum	Afstand (in km) en richting
Sperwer <i>Accipiter nisus</i>	120460	23- 1-'49 M	♀	Lünen (D.)	26-11-'49	135 NO
Torenvalk <i>Falco tinnunculus</i>	228181	2- 3-'51 Herten	ad.	Winseldorf (D.)	8- 4-'51	390 NO
Tortelduif <i>Streptopelia turtur</i>	176276	14- 9-'51 M	♂	Negreira (Spanje)	20-10-'51	1400 WZW
Zanglijster <i>Turdus ericetorum</i>	1058091	9- 5-'50 M	nestj.	Maastricht	24- 5-'50	—
Merel <i>Turdus merula</i>	D 72622	8- 6-'49 M		Maastricht	13- 6-'49	—
	D 58055	16- 6-'48 M	nestj.	Maastricht	23- 1-'50	—
	D 72659	1- 6-'49 M	nestj.	Maastricht	1- 6-'50	—
Roodborsttapuit <i>Saxicola torquata</i>	F 78072	12- 5-'51 M	nestj.	Maastricht	17- 9-'51	—
	F 73124	6- 6-'51	nestj.	Maastricht	10-11-'51	—
		Smeermaas B				
	F 78181	9- 7-'51 M	nestj.	Maastricht	5-10-'51	—
	F 90295	15- 6-'52 M	nestj.	Maastricht	2-10-'52	—
	F 27512	17-10-'48 M	—	Zouverac (Fr.)	15-12-'48	775 ZW
Graspieper <i>Anthus pratensis</i>	F 78862	4-10-'50 M	—	Millen prov. Limburg (B.)	19-10-'50	12 WZW
	F 75072	21- 9-'52 M	—	Boorsen (B.)	6-11-'52	10 N
Witte kwikstaart <i>Motacilla alba</i>	F 13323	29- 7-'44 M	—	Maastricht	8- 6-'48	—
	F 27279	10-10-'48 M	—	Madrid (Spanje)	4-11-'49	1375 ZW
Grauwe klauwier <i>Lanius collurio</i>	F 25436	7- 9-'47 M	—	Djneine (Syrië)	6- 5-'48	3600 ZO
Klaepkster <i>Lanius excubitor</i>	6147007	6-10-'49 eiland Mellum	—	Amby	22-10-'49	350 ZO
Vink <i>Fringilla coelebs</i>	F 54181	24- 3-'49 M	♀	Kanne (B.)	7-10-'49	5 Z
	14 B 9619	23-10-'49 A	♂	Tamines (B.)	9-12-'50	85 ZW
	F 54181	24- 3-'49 M	♀	Kanne (B.)	11- 9-'50	5 Z
	F 78851	1-10-'50 M	♀ ad.	Bellaire (B.)	15-10-'50	20 Z
	F 61606	2- 1-'50 A	♂ ad.	Vaux-sous-Chèvremont (B.)	6-11-'50	30 Z
	F 10329	5-11-'43 M	♂ ad.	Hankoe (Finland)	5- 4-'51	1500 NO
	F 61075	22-10-'50 A	♂ ad.	Waver bij Brussel (B.)	27- 1-'51	75 W
	F 30232	11-10-'46 A	♂	Tilleul bij Etretat Seine-Inf. (Fr.)	8-11-'52	410 WZW
Keep <i>Fringilla monti-fringilla</i>	F 30967	19-10-'47 A	♀	Jupille (B.)	2-11-'47	20 Z
	F 30841	8-11-'47 A	♀	Nimus (Italie)	1-11-'49	?
	F 30843	8-11-'47 A	nestj.	Montereau (Fr.)	3- 3-'52	340 ZW
	5 A 474	18-10-'52 M	♂	Tongeren (B.)	5-11-'52	17 WZW
Putter <i>Carduelis carduelis</i>	F 53004	9-10-'48 A	♀	Heppignies prov. Hene-gouwen (B.)	23-10-'48	100 WZW
	F 53067	10-10-'48 A	♂	St. Hadelin-Olne (B.)	14-11-'48	27 Z
	F 27978	25- 9-'49 M	♀	Tongeren (B.)	1-10-'49	17 WZW
	19 A 6633	16-10-'49 M	♀	Ordinge bij St. Truiden (B.)	3-11-'50	30 W
	19 B 6582	8-11-'49 M	♀	Maastricht	11- 3-'52	—

TABEL III.

TERUGMELDINGEN

Soort	Ring-nummer	Ringdatum en plaats	Gesl. leeft.	Plaats van terugmelding	Datum	Afstand (in km) en richting
Sijsje <i>Carduelis spinus</i>	F 27126	5-10-'47 M	—	Ekel prov. Limburg (B.)	12-10-'49	40 NW
	F 61266	5-10-'49 M	♂	Aux Cahottes (B.)	9-10-'49	40 ZZW
	8770944	26-10-'52 Stolberg (D.)	♀	Neerharen (B.)	1-11-'52	40 WNW
Kneutje <i>Carduelis cannabina</i>	F 25455	15- 9-'47 M	nestj.	Lanaeken (B.)	5-10-'48	—
	F 52213	21- 7-'48 M	nestj.	Maastricht	19- 9-'48	—
	F 27240	26- 9-'48 M	♂	Engis (B.)	20-10-'48	40 ZZW
	F 27254	26- 9-'48 M	♀	Embourg (B.)	10-10-'48	38 ZZW
	F 53080	8-10-'48 A	—	Huy (B.)	10-10-'48	45 ZW
	F 27302	17-10-'48 M	♂	Stembert (B.)	10-11-'48	30 ZZO
	F 30559	24-10-'48 M	♀	Elise (Fr.)	29-12-'48	210 ZZW
	F 27591	23- 1-'49 M	♂	Ans (B.)	5- 9-'49	30 ZZW
	F 52483	7- 8-'49 M	♀	Maastricht	14- 8-'49	—
	F 61112	25- 9-'49 A	♂	Montbron (Fr.)	27-10-'49	700 ZW
	F 30464	29-10-'46 A	♂ ad.	Borgworm prov. Luik (B.)	27-10-'50	45 ZW
	F 78886	6-10-'50 M	—	Maastricht	12-10-'50	—
	19 A 7004	15- 7-'50 M	♂	St Martin (Fr.)	27-12-'50	650 ZW
	9316668	27- 5-'51 Helgoland	♂ ad.	Maastricht	28- 5-'51	—
	F 82474	14-10-'51 A	♀	Hermalle (B.)	14-10-'51	40 ZW
	F 61049	22-10-'50 A	—	Chattellerault (Fr.)	19- 1-'52	600 ZW
	F 82438	7-10-'51 A	—	Dorsten (D.)	24- 4-'52	125 NO
	F 78962	20- 3-'52 M	—	Denia (Spanje)	30- 9-'52	1525 ZW
	H 7339	25-10-'52 A	—	Venlo	9-12-'52	75 NNO
Midden-Eur. Kanarie <i>Serinus canarius</i> germ.	1 A 8281	10-10-'50 Lanaeken (B)	—	Maastricht	13- 9-'51	—
Groenling <i>Chloris chloris</i>	14 B 8012	5- 9-'45 M	—	Fauillet (Fr.)	17- 3-'48	800 ZZW
	F 27368	30- 1-'49 M	♂ ad.	Vehrte bij Osnabruck (D.)	20- 8-'50	230 NO
	F 54119	17- 9-'49 M	♀ juv.	Maastricht	7- 6-'50	—
	F 54126	25- 9-'49 A	—	Artigny (Fr.)	7- 1-'50	530 ZW
	F 27910	11-11-'49 M	♂	Echt	9- 5-'50	30 N
	F 78841	24- 9-'50 M	—	Millen (B.)	1-10-'50	12 WZW
	F 78948	23- 9-'51 M	♂ ad.	Villers-le-Bouillet (B.)	17-10-'51	40 ZW
	F 82337	3-11-'51 M	♂	Charneux prov. Luik (B.)	4-11-'51	25 Z
	F 78576	5-10-'51 M	♂	Maastricht	1- 4-'52	—
	F 75188	11-10-'52 A	♀	Visé (B.)	26-10-'52	15 Z

De cliché's, in dit verslag afgedrukt, zijn wel-
willend ter beschikking gesteld door de Redactie
van „De Zwerver”.

